

Starta företag

Information från myndigheterna

Lättläst

Till läsaren

Den här broschyren är för dig som vill starta företag.
Här får du veta det viktigaste.

Texten är skriven på lättläst svenska
utan långa meningar
och med förklaringar till svåra ord.

Informationen kommer från sex svenska myndigheter:

Arbetsförmedlingen

Bolagsverket

Försäkringskassan

Skatteverket

Tillväxtverket

Tullverket

Har du frågor kan du ringa
eller skriva till myndigheterna.
Telefonnummer och webbadresser finns
i slutet av broschyren.

Innehåll

Fundera

Anmäl ditt företag till Skatteverket	6
Starta företag när du är anställd	7
Starta företag när du är arbetslös	7
Starta företag när du studerar	7
Tre företagare berättar	8

Starta

Gör en affärsplan	9
Skaffa pengar	10
Behöver du tillstånd?	10
Välj företagsform	11
Vad ska företaget heta?	14
Kom igång med marknadsföring	14
Skydda din idé	14
Hitta en lokal	15
Försäkra dig och ditt företag	16

Driva

Gör bokföring	18
Behöver du kassaregister?	18
Dra av kostnader	18
Betala skatt	19
Så här fungerar moms	19
Gör bokslut och deklarerera	20
Vill du anställa personal?	21
Handla med utlandet	22
Om du blir sjuk	24
Om du får barn	25

Utveckla	26
-----------------	----

Avveckla	27
-----------------	----

Hit kan du ringa	28
------------------	----

Fundera

Funderar du på att starta företag?
Då ska du ha en idé
som du kan tjäna pengar på.
Det kan vara något som du vill sälja.
Det kan också vara ett arbete
som du tar betalt för.

Fundera på vad du tycker om att göra.
Älskar du att sälja och träffa kunder?
Är du bra på att hjälpa och ta hand om andra människor?
Vill du jobba ihop med någon
eller trivs du bäst när du arbetar ensam?
Du kanske har en hobby
som du kan tjäna pengar på.

Det viktigaste är att du tror på din idé
och att du är beredd på att arbeta mycket.

Anmäl ditt företag

Innan du startar företag ska du anmäla det till myndigheterna.
Det kan du göra på webbplatsen verksamt.se.
Där finns en e-tjänst som du kan använda.

Om Skatteverket godkänner din anmälan får du ett papper
som visar att du betalar skatt som företagare (F-skatt).

Skicka in din anmälan tidigt
så att alla papper är klara när du ska starta företaget.

e-tjänst

elektronisk tjänst som du kan använda
för att göra ärenden med dator eller mobiltelefon

Starta företag när du är anställd

Du kan starta företag även om du har ett annat jobb. Då får du arbeta med ditt företag när du är ledig från ditt jobb. Tänk på att ditt företag inte får göra samma sak eller ha samma kunder som företaget du jobbar på. Prata med din arbetsgivare så att ni är överens innan du startar ditt företag.

Om du både är anställd och har eget företag ska du ansöka om FA-skatt hos Skatteverket. Då får du ett papper som visar att du betalar skatt både som företagare (F-skatt) och som anställd (A-skatt).

Starta företag när du är arbetslös

Om du är arbetslös och vill starta företag kan du få hjälp av Arbetsförmedlingen. På Arbetsförmedlingen kan du diskutera din idé och lära dig mer om hur du startar företag.

Du som är inskriven på Arbetsförmedlingen kan få ekonomiskt stöd när du startar företag. Du kan få stödet i 6 månader.

Starta företag när du studerar

Studenter kan också starta företag. Tänk på att studielånet och studiebidraget blir mindre när företaget går med vinst.

a-kassa

(förkortning av arbetslöshetskassa)
en organisation som betalar ut pengar till sina medlemmar om de blir arbetslösa

Tre företagare berättar

Foto: Katarina Nyman

Erika Hillergren var med och startade Sjölunda gård Ekogrossisten AB.

- Vi visste inte riktigt hur man gör när man startar företag, säger hon. Men det var bra att vi vågade pröva.
- Vi gör ekologiskt smågodis. Vårt mål är att ta fram nya varor. Vi hoppas att vi snart kan ta ut lön.

Foto: Michael McLain

Namir Zetali var med och startade företaget Qibbla Halal Kött AB.

- I början var det svårt att få pengar till att satsa på företaget. Om du vill låna på banken ska du ha papper med dig med siffror på allt. Det är mitt bästa tips.

Foto: Tore Tobiasson

Monika Baker äger företaget Hem och Hälsa Eko AB. Hon berättar:

- Jag gick en starta eget-kurs. Sedan började jag dela ut lappar i brevlådor där jag visste att det bodde människor som behövde hjälp hemma.
- Jag har satsat mycket på mitt företag. Nu har jag flera anställda.

Starta

Var noga när du planerar företagsstarten.
Tänk igenom din idé och hur du ska arbeta för att lyckas.
Skriv ner allt i en affärsplan.
Den är bra att ha både för dig själv
och för att visa andra
vad du vill med ditt företag.

Gör en affärsplan

I affärsplanen skriver du

- vad du vill sälja
- vem du tror ska köpa det som du säljer
- hur mycket du tror att du kan sälja.

I affärsplanen ska du också göra en budget
där du försöker räkna ut vilka intäkter och utgifter
företaget kommer att ha.

Skriv affärsplanen så att den är lätt att förstå.

Du kan visa affärsplanen för kunder
och andra som vill veta mer om ditt företag.

Om du behöver låna pengar
kan du visa affärsplanen för banken.

När du ändrar på något i företaget
ska du ändra det i affärsplanen.

intäkt

pengar som företaget får
för det som företaget säljer

utgift

pengar som företaget betalar
för det som företaget köper

Skaffa pengar

Många företag som behöver pengar lånar av banken.
För att få låna ska du kunna visa
att ditt företag går bra och ger vinst.
Det är svårt om företaget är nystartat.
Då kan banken kräva andra säkerheter
som att du har sparade pengar
eller att du äger en bostad som är värd mycket pengar.

Banken kan också kräva att du har en borgensman.
Det är en person som lovar att betala tillbaka lånet
om du själv inte kan göra det.

Tänk på att det kostar pengar att låna.
Ta med kostnaderna i företagets budget.

Behöver du tillstånd?

Innan du startar ditt företag ska du ta reda på
om du behöver tillstånd.
Det kan du göra på webbplatsen verksam.se.
Tillstånd behövs till exempel om du ska sälja mat,
arbeta som frisör eller köra taxi.

För att få tillstånd ska ditt företag uppfylla krav
från olika myndigheter.
Myndigheterna har e-tjänster och blanketter på sina webbplatser
som du kan använda när du ska söka tillstånd.
Vissa tillstånd kan du söka på webbplatsen verksam.se.

En del tillstånd kostar pengar.
Tänk på att det kan ta tid innan du får tillståndet.

Säkerhet

pengar eller saker som du måste lämna ifrån dig
om du inte kan betala ett lån

Välj företagsform

När du startar företag ska du välja vilken sorts företag du vill ha.

De vanligaste företagsformerna är

- enskild näringsverksamhet
- aktiebolag
- handelsbolag
- kommanditbolag
- ekonomisk förening

Här är en sammanfattning av det som är viktigast att veta.

Tänk igenom vad som passar bäst för dig och det som du ska göra.

Enskild näringsverksamhet

Är det du själv som ska äga företaget?

Då kan du starta en enskild näringsverksamhet.

I en enskild näringsverksamhet har du själv ansvar för företaget.

Du kan sköta företagets ekonomi själv

men det kan vara bra att ha en revisor att fråga om råd.

Innan du startar ska du anmäla företaget till Skatteverket.

Då får du ett registerutdrag från Skatteverket.

Det är ett papper med ditt företags organisationsnummer.

För en enskild näringsverksamhet är det samma som ditt personnummer.

Du kan registrera företaget hos Bolagsverket om du vill.

Då blir ditt företagsnamn skyddat så att andra företag i samma bransch inte kan använda det.

Skyddet gäller i det län som ditt företag är registrerat i.

revisor

en person som kontrollerar hur ett företag sköter sin ekonomi

Aktiebolag

Du kan starta ett aktiebolag själv eller tillsammans med andra.

Ni ska ha 50 000 kronor som ni satsar i företaget.

Pengarna kallas aktiekapital.

Aktiekapitalet kan också vara maskiner och byggnader som aktiebolaget äger.

Aktieägarna väljer en styrelse som bestämmer över aktiebolaget.

Styrelsen kan vara en eller flera personer.

Aktiebolaget kan också ha en verkställande direktör som styrelsen väljer.

När du bildar aktiebolag ska du skriva en stiftelseurkund.

Där ska det stå

- vem eller vilka som är med i aktiebolagets styrelse
- vem som äger aktier i bolaget
- vad aktierna kostar.

Du ska registrera ditt aktiebolag hos Bolagsverket.

Då får företaget ett organisationsnummer och företagets namn blir skyddat i hela landet

så att inget annat företag i samma bransch kan använda det.

Du kan sköta aktiebolagets ekonomi själv

men det kan vara bra att ha en revisor att fråga om råd.

Stora aktiebolag måste ha en revisor.

Handelsbolag

Vill du driva företag tillsammans med någon?

Då kan ni bilda ett handelsbolag som drivs av två personer eller fler.

Ni som bildar bolaget kallas bolagsmän.

En bolagsman kan också vara ett annat företag eller en förening.

När ni startar ett handelsbolag ska ni anmäla det till Bolagsverket.

Då får företaget ett organisationsnummer.

Företagets namn blir skyddat i samma län som företaget är registrerat i.

Ni som är bolagsmän bestämmer tillsammans över företaget och det är viktigt att ni är överens.

Ni ska skriva ett bolagsavtal där det står hur ni ska dela på arbetet och pengarna.

I avtalet ska det stå vad som händer om någon av er vill sluta i företaget.

Varje bolagsman har ansvar för företagets avtal och skulder.
Det betyder att du kan bli tvungen att betala företagets skulder med dina privata pengar.
Sedan får du kräva att de andra bolagsmännen betalar sin del till dig.

Ni kan sköta handelsbolagets ekonomi själva
men det kan vara bra att ha en revisor att fråga om råd.

Kommanditbolag

För ett kommanditbolag gäller nästan samma regler som för handelsbolag.
Men det finns skillnader:
Kommanditbolaget har bolagsmän som investerar i bolaget och bara tar ansvar för sin insats.
De kallas kommanditdelägare.

Kommanditbolaget ska ha en bolagsman som har hela ansvaret för företagets avtal och skulder.
Den personen kallas komplementär.

Ekonomisk förening

En ekonomisk förening kan bildas av tre personer eller fler.
Föreningens medlemmar väljer en styrelse.
Ni driver föreningen tillsammans och bestämmer lika mycket.

Varje person som blir medlem betalar pengar till föreningen.
Det kallas insats.
Ni kan också bestämma att föreningen ska ha en medlemsavgift som medlemmarna betalar varje år.

En ekonomisk förening ska ha en revisor som kontrollerar att föreningen sköter ekonomin.
Medlemmarna har inte ansvar för föreningens avtal och skulder.
Men de som sitter i föreningens styrelse kan bli ansvariga om de inte sköter sitt uppdrag.

En ekonomisk förening ska registreras hos Bolagsverket.
Då får föreningen ett organisationsnummer.
Föreningens namn blir skyddat i hela landet.

investera

satsa pengar på något för att du tror
att du kan tjäna pengar på det i framtiden

Vad ska företaget heta?

När du startar företag ska du välja ett företagsnamn. Namnet kan beskriva vad företaget gör och på vilken plats företaget finns. Det kan också vara ett namn som du har hittat på.

Det finns regler som du måste följa. Du får inte ta ett namn som liknar ett annat företagsnamn i samma bransch eller ett annat varumärke. Vill du använda ett efternamn ska det vara ditt eget.

Du kan kontrollera att ditt namnförslag är ledigt med e-tjänsten som heter Sök företagsnamn på webbplatsen verksamt.se.

Kom igång med marknadsföring

Som företagare ska du marknadsföra ditt företag så att kunderna vet att ditt företag finns och vill köpa det som du säljer. Försök att hitta olika sätt att berätta om dina varor eller tjänster. Du kan göra mycket själv utan att det kostar så mycket. Vad som är bäst beror på vad du arbetar med, vilka dina kunder är och var kunderna finns.

Skydda din idé

Du som tillverkar en speciell produkt kan hindra andra företag från att börja göra samma sak. Ansök om skydd för din produkt hos myndigheten Patent- och registreringsverket, PRV.

Har du en egen uppfinning kan du ansöka om patentskydd. Vill du skydda namnet på din produkt ska du ansöka om varumärkesskydd. Har din produkt ett speciellt utseende kan du ansöka om designskydd.

marknadsföra
göra reklam för

e-tjänst
elektronisk tjänst som du kan använda för att göra ärenden med dator eller mobiltelefon

Hitta en lokal

En del företagare kan sitta hemma och jobba.
Andra behöver en lokal att arbeta i.
Tänk igenom vad du behöver för ditt företag.
Ska det finnas plats för kontor, lager
och personalutrymmen?
Ska lokalen ligga mitt i stan
eller är det viktigare att det finns en stor parkering?
En del företag måste ha lokaler som uppfyller särskilda krav.

När du har hittat en lokal som du vill hyra
ska du kolla noga vad som står i kontraktet.
Du ska veta vad som ingår i hyran
och hur lång uppsägningstiden är.
Om du tycker att det är för dyrt
kan du diskutera hyran med hyresvärden.
Om lokalen behöver byggas om
kanske hyresvärden kan betala ombyggnaden.

uppsägningstid

tiden som du måste betala hyra
efter att du har talat om för hyresvärden
att du ska flytta

Försäkra dig och ditt företag

När du startar ett företag ska du fundera över vilka försäkringar du behöver.

Din privata hemförsäkring gäller inte för ditt företag.

Här är en sammanfattning av det som är viktigast att veta. Tänk igenom vad som passar bäst för dig och ditt företag.

Företagsförsäkringar

Det finns flera typer av företagsförsäkringar.

- **Egendomsförsäkringar**
Du får pengar om det blir inbrott, brand eller vattenskada i företagets lokal.
- **Ansvarsförsäkringar**
Du får pengar om ditt företag måste betala skadestånd för något som har hänt.
- **Avbrottsförsäkringar**
Du får pengar om du inte kan jobba i företaget under lång tid.
- **Rättsskyddsförsäkringar**
Du får pengar om du behöver betala för advokater och rättegångar.
- **Kompanjonförsäkringar**
Du får pengar om den som du delar ditt företag med blir mycket sjuk eller dör.

Liv- och olycksfallsförsäkring

Som företagare kan det vara bra att ha en olycksfallsförsäkring. Då får du pengar om du skadar dig så att du inte kan arbeta. Har du en livförsäkring kan din familj få pengar om du dör.

Om ditt företag har anställda med kollektivavtal måste ditt företag ha en arbetsmarknadsförsäkring. Försäkringen betalar pengar till de anställda om de blir sjuka eller skadade på jobbet.

kollektivavtal

ett skrivet avtal mellan arbetsgivare och anställda som är med i fackföreningar

Arbetslöshetsförsäkring

Om företaget går dåligt och du blir utan jobb kan du få pengar från arbetslöshetsförsäkringen. För att räknas som arbetslös måste du sluta arbeta helt i företaget.

Hur mycket pengar du får när du är arbetslös beror på om du är medlem i en a-kassa eller inte. Du får mer pengar om du är medlem i en a-kassa.

Pensionsförsäkring

När du blir gammal och slutar arbeta får du pension från staten. Hur mycket pengar du får beror på hur mycket du tjänade när du arbetade. Om du inte tjänar så mycket pengar på ditt företag kan det vara bra att köpa en privat pensionsförsäkring.

a-kassa

(förkortning av arbetslöshetskassa)
en organisation som betalar ut pengar till sina medlemmar om de blir arbetslösa

privat pensionsförsäkring

en försäkring som ger dig extra pengar när du blir pensionär

Driva

Håll ordning på företagets papper så blir det enklare att sköta ekonomin. Som företagare ska du ha kvitto på allt och bokföra alla inbetalningar och utbetalningar.

Gör bokföring

Bokföringen visar hur mycket pengar företaget har köpt och sålt för.

I bokföringen samlar du alla kvitton, räkningar och kontoutdrag som gäller företaget.

Bokföringen behöver du för att se hur det går för företaget.

Bokföringen behöver du också för att räkna ut företagets vinst och hur mycket skatt du ska betala.

Du kan göra bokföringen själv eller låta någon annan göra den åt dig.

Även om någon annan gör bokföringen ska du förstå den eftersom du har ansvar för att bokföringen stämmer.

Behöver du kassaregister?

Om du säljer varor och tjänster till kunder som betalar direkt med pengar eller med kontokort

måste du ha ett godkänt kassaregister.

Kassaregister är en kassaapparat som Skatteverket kan läsa av.

Om du har kassaregister ska du anmäla det på Skatteverkets webbplats.

Dra av kostnader

Som företagare får du göra avdrag för kostnader som är nödvändiga för att du ska kunna driva ditt företag.

Du kan dra av kostnader för till exempel lokal, telefon och dator.

Ibland måste du dela upp avdrag för stora inköp på flera år. Det kallas avskrivning.

Betala skatt

Företagets vinst är pengarna som är kvar när alla kostnader har dragits av från företagets intäkter. Hur mycket skatt du ska betala beror på hur stor vinsten blir och på vilken sorts företag du har.

Har du en enskild näringsverksamhet, ett handelsbolag eller ett kommanditbolag ska du försöka räkna ut i förväg hur stor vinsten kommer att bli. Sedan räknar Skatteverket ut hur mycket skatt du ska betala varje månad. Du får ett papper där det står hur mycket skatt du ska betala och vilket datum skatten ska vara betald. Du betalar in skatten till ett skattekonto. Om du betalar för sent får du betala ränta.

Kontrollera några gånger om året att du betalar rätt skatt. Betalar du för mycket eller för lite kan du ändra din skatt. Det gör du på en blankett som du lämnar till Skatteverket.

Har du ett aktiebolag eller en ekonomisk förening får du lön av företaget som en anställd. Aktiebolaget eller föreningen betalar skatt för lönen. Om aktiebolaget går med vinst ska företaget betala bolagsskatt.

Utdelningar och återbäring

Ett aktiebolag som gör vinst kan dela ut pengar till aktieägarna. Det kallas inkomst av kapital.

En ekonomisk förening som gör vinst kan också dela ut pengar till sina medlemmar. Det kallas återbäring. Kontakta Skatteverket om du vill veta hur du betalar skatt på återbäring.

Så här fungerar moms

Moms är en skatt som läggs på priset på de flesta varor och tjänster som köps och säljs i Sverige. För det mesta gäller 25 procents moms, men vissa varor och tjänster har lägre moms. En del branscher är momsbefriade och lägger inte på någon moms alls. Kontakta Skatteverket och fråga vad som gäller för ditt företag.

Eftersom momsens är en skatt ska staten ha pengarna.
Som företagare ska du räkna ut hur mycket pengar det blir.
Därför ska du bokföra hur mycket moms
som går in och ut ur företaget.

- Ingående moms är momsens som du betalar när du köper något till ditt företag.
- Utgående moms är momsens som du lägger på priset när ditt företag säljer varor och tjänster.

Har du mer utgående moms än ingående moms i företaget ska du betala in pengar till staten.
Och tvärtom: Har du mer ingående moms än utgående moms får du tillbaka pengar från staten.

Är intäkterna i företaget mindre än 1 miljon kronor kan du redovisa momsens en gång om året när du gör företagets deklaration.
Om ditt företag har intäkter över 1 miljon kronor ska du redovisa momsens varje månad eller var tredje månad.

Gör bokslut och deklarera

När företagets första år är slut ska du göra ett årsbokslut.
Då räknar du ihop alla intäkter och utgifter som företaget haft under året och ser hur stor vinsten är.
Uppgifterna lämnar du till Skatteverket tillsammans med din inkomstdeklaration.
Sedan räknar Skatteverket ut hur mycket skatt du ska betala och jämför det med pengar som du redan har betalat till skattekontot.
Har du betalat för lite ska du sätta in mer pengar.
Har du betalat för mycket får du pengar tillbaka.

Lämna deklarationen i tid

Du kan fylla i din deklaration direkt på Skatteverkets webbplats.
Du kan också fylla i en pappersblankett som du skickar till Skatteverket.
Lämna deklarationen till Skatteverket i tid annars får du betala förseningsavgift.

Betalningsanmärningar

Var noga med att betala företagets fakturor i tid.
Om du inte betalar kan kraven lämnas till Kronofogden.
Det kostar extra och ditt företag får en betalningsanmärkning.
Då kan det bli svårt att låna pengar,
köpa på avbetalning eller få kontokort.
Har du en enskild näringsverksamhet kan det påverka din privatekonomi
så att du får problem när du vill hyra en lägenhet
eller ha ett telefonabonnemang.

Vill du anställa personal?

Om du anställer någon i ditt företag blir du arbetsgivare.
Det gäller även om den anställda är du själv
i ett aktieföretag eller en ekonomisk förening.

När du har anställda ska du

- registrera dig som arbetsgivare hos Skatteverket
- betala in och redovisa skatt på de anställdas löner
- betala arbetsgivaravgifter.

Vill du ha hjälp med att hitta personal till ditt företag?

Då kan du kontakta Arbetsförmedlingen.

I vissa fall kan Arbetsförmedlingen betala en del av lönen
för personal som du anställer.

Om en anställd blir sjuk

Om en anställd blir sjuk ska företaget betala sjuklön.
Den första sjukdagen får den anställda ingen ersättning alls.
Det kallas karenssdag.

Sedan betalar företaget sjuklön dag 2-14.

Dag 8 ska den anställda ha ett intyg från en läkare
som visar att hon eller han fortfarande är för sjuk för att arbeta.

Om den anställda fortfarande är sjuk efter dag 14
ska företaget anmäla det till Försäkringskassan.
Då får den anställda sjukpenning från Försäkringskassan.

Om du anställer personal för kortare tid
kan Försäkringskassan betala ut sjukpenning
om den anställda blir sjuk.

betalningsanmärkning

uppgifter om obetalda skulder
som kreditupplysningsföretagen samlar in

Anlita en annan företagare

Om ditt företag köper en tjänst av ett annat företag är det bra om det företaget har F-skatt. Annars ska du betala in skatt på betalningen som personen får.

Handla med utlandet

Vill du köpa eller sälja varor och tjänster i andra länder än Sverige? Då ska du ta reda på vilka regler som gäller både i Sverige och i det land som du vill handla med.

Reglerna beror på

- vad ditt företag ska köpa eller sälja
- om ditt företag ska handla med företag eller privatpersoner
- om ditt företag ska handla med länder i EU eller utanför EU.

Sälja och köpa varor inom EU

När du handlar med länder i EU behöver du inte anmäla det till Tullverket. Det räcker att du talar om hur mycket pengar du har handlat för när du gör företagets deklaration.

Om du säljer dina varor till ett momsregistrerat företag i ett annat EU-land ska du inte lägga på moms på priset.

Det gäller om varorna skickas från Sverige och om du har det andra företagets momsregistreringsnummer. På engelska heter det VAT number.

När du köper varor från ett annat EU-land ska du lämna ditt momsregistreringsnummer till säljaren. Då ska säljaren inte lägga på någon moms. Numret finns på registerutdraget som du fick från Skatteverket när du startade ditt företag.

Sälja och köpa varor utanför EU

När ditt företag säljer varor till länder utanför EU kallas det för export. Innan du skickar varorna ska du tala om det för Tullverket. Det kallas att lämna en exportdeklaration. Exportdeklarationen ska du lämna elektroniskt. Det kan du göra på Tullverkets webbplats. Där finns en e-tjänst som du kan använda.

Det finns företag som kan hjälpa dig med att lämna en exportdeklaration. Företagen kallas ombud.

Du behöver inte lägga på moms på priset,
men du ska kunna visa att du sålt varorna utanför EU.

I företagets bokföring ska du ha med något av detta:

- kvitto på frakten som visar att du skickat varorna
- kvitto från Tullverket som visar att du deklarerat varorna
- kvitto från tullen i det andra landet som tagit emot varorna.

När ditt företag köper varor från länder utanför EU kallas det för import.

Varorna som du köper skickas till ett lager.

Innan du hämtar dem ska du tala om det för Tullverket.

Det kallas att lämna en importdeklaration.

Det kan du göra genom att fylla i en blankett.

Det finns företag som kan hjälpa dig att fylla i blanketten.

Företagen kallas ombud.

Innan du hämtar dina varor ska du betala tullavgift och moms till Tullverket.

Det ska du göra även om du har köpt varor på internet.

Momsen ska du redovisa som ingående moms i företagets deklaration.

Tullavgiften beror på hur mycket varorna som du har köpt är värda.

Ta reda på hur mycket du ska betala i tullavgift
innan du beställer varorna.

Sälja och köpa tjänster mellan länder

När företag säljer tjänster till andra länder gäller olika regler för moms.

Momsen beror på vilken tjänst ditt företag köper eller säljer.

Momsen beror också på vem det är som köper tjänsten.

Skatteverket kan berätta hur du betalar och redovisar moms
när du köper och säljer tjänster i andra länder.

Om du blir sjuk

Du som är företagare kan få pengar från Försäkringskassan om du är sjuk. Det är olika regler om du har en enskild näringsverksamhet, ett handelsbolag eller ett kommanditbolag eller om du har ett aktiebolag.

Enskild näringsverksamhet, handelsbolag eller kommanditbolag

Har du en enskild näringsverksamhet, ett handelsbolag eller ett kommanditbolag är det företagets vinst som avgör hur mycket pengar du kan få.

Nystartad verksamhet

Om du blir sjuk när ditt företag är nystartat kan du få pengar från Försäkringskassan även om företaget inte går med vinst. De två första åren kan du få lika mycket pengar som en anställd med samma jobb. Reglerna gäller om du har en enskild näringsverksamhet, ett handelsbolag eller ett kommanditbolag

Anmäl dig när du blir sjuk

Om du har en enskild näringsverksamhet, ett handelsbolag eller ett kommanditbolag ska du anmäla dig till Försäkringskassan samma dag som du blir sjuk. De första 7 dagarna som du är sjuk får du inga pengar. Det kallas karenstid.

Om du fortfarande är sjuk efter 7 dagar kan du få pengar från Försäkringskassan. Då ska du skicka in ett intyg från en läkare som visar att du är för sjuk för att arbeta.

Ändra din karenstid

Om du vill kan du ha längre karenstid. Då betalar du lägre sjukförsäkringsavgifter. Ring Försäkringskassan om du vill ändra din karenstid. När du har fyllt 55 år kan du inte ändra till kortare karenstid.

Aktiebolag eller ekonomisk förening

Har du ett aktiebolag eller en ekonomisk förening är det din lön som avgör hur mycket pengar du kan få.

Första dagen du är sjuk är en karensdag.

Då får du inga pengar.

Efter första dagen är det aktiebolaget eller föreningen som betalar ut pengar när du är sjuk.

Om du fortfarande är sjuk efter 7 dagar ska du ha ett intyg från en läkare som visar att du är för sjuk för att arbeta.

Är du sjuk i mer än 14 dagar

kan du få pengar från Försäkringskassan.

Då ska aktiebolaget eller föreningen anmäla det till Försäkringskassan.

Du ska skicka in ett läkarintyg som visar

att du fortfarande är för sjuk för att arbeta.

Om du får barn

Du som är företagare kan få pengar

om du är föräldraledig

eller om du är hemma med barn som är sjuka.

Hur mycket pengar du får beror på

hur mycket pengar du tjänar.

Om du har en enskild näringsverksamhet, ett handelsbolag eller ett kommanditbolag är det företagets vinst som avgör hur mycket pengar du kan få.

Om du har ett aktiebolag eller en ekonomisk förening är det din lön som avgör hur mycket pengar du kan få.

Tar du inte ut någon lön

får du lägsta ersättningen från Försäkringskassan.

Nystartad verksamhet

Om du ska vara föräldraledig när ditt företag är nystartat kan du få pengar från Försäkringskassan även om företaget inte går med vinst.

De två första åren kan du få lika mycket pengar som en anställd med samma jobb.

Reglerna gäller om du har en enskild näringsverksamhet, ett handelsbolag eller ett kommanditbolag.

Utveckla

När du har jobbat några år i företaget vill du kanske göra något nytt som får företaget att växa. Om du behöver pengar kan du låna på banken eller få någon annan att satsa på ditt företag.

Ett sätt att få in pengar är att låna på banken. Det kan vara bra om du ska köpa maskiner eller byggnader.

Ett annat sätt är att du eller någon annan satsar pengar i företaget. Pengarna kallas riskkapital. En person som satsar riskkapital ska vara aktiv i företaget, till exempel vara med i styrelsen.

Om satsningen går bra får den som har satsat riskkapital vara med och dela på vinsten. Om det går dåligt förlorar den som har satsat sina pengar.

Du behöver kanske byta företagsform för att kunna ta in riskkapital i företaget.

Om du vill ta in delägare i företaget eller anställa personal kan du också behöva byta företagsform.

Du kan läsa mer om hur du byter företagsform på webbplatsen verksamt.se.

Avveckla

När du vill sluta arbeta i företaget kan du avveckla det eller sälja det. Om företaget går bra kan det finnas köpare som är intresserade. Kanske känner du någon som vill ta över?

Om du vill avveckla ditt företag behöver du tid för att planera. Bokföringen ska avslutas på rätt sätt och du ska tänka på hur avvecklingen påverkar din skatt.

Hur du ska avveckla ditt företag beror på vilken företagsform du har. Du kan läsa mer om hur du avvecklar ditt företag på webbplatsen verksamt.se.

Om företaget går dåligt och inte kan betala sina skulder kan det sluta med konkurs. Då säljs allt som företaget äger. Pengarna används till att betala företagets skulder.

Hit kan du ringa

Du kan alltid ringa eller skriva till myndigheterna om du har frågor om att starta företag. Här är telefonnummer och webbadresser.

Arbetsförmedlingen

Om du är arbetslös och inskriven på Arbetsförmedlingen kan du få hjälp med att starta företag. Arbetsförmedlingen kan också hjälpa dig som behöver anställa personal.

Har du frågor ring:

0771-416 416

Lätläst information finns på:

www.arbetsformedlingen.se

Bolagsverket

På Bolagsverket kan du registrera ditt företag och skydda företagets namn.

På Bolagsverket hittar du också uppgifter om andra företag.

Har du frågor ring:

0771-670 670

Lätläst information finns på:

www.bolagsverket.se

Försäkringskassan

Försäkringskassan räknar ut sjuklön, sjukpenning och föräldrapenning för dig och dina anställda.

Har du frågor ring:

0771-524 524

Gäller det dina anställda ring:

0771-179 000

Lätläst information finns på:

www.forsakringskassan.se

Kronofogden

Kronofogden hjälper företag att kräva pengar för obetalda skulder.

Har du frågor ring:

0771-73 73 00

www.kronofogden.se

Patent- och registreringsverket (PRV)

PRV skyddar uppfinningar, varumärken och design.

Har du frågor ring:

08-782 25 00

www.prv.se

Skatteverket

Skatteverket sköter skatter och deklARATIONER.

Vill du beställa blanketter ring:

020-567 000

Har du frågor ring:

0771-567 567

www.skatteverket.se

Tullverket

Tullverket sköter avgifter och skatter för handel med andra länder.

Har du frågor ring:

0771-520 520

Lättläst information finns på:

www.tullverket.se

Välkommen till Starta företag-dagen!

Vill du veta mer om hur du startar företag?
Då kan du anmäla dig till Starta företag-dagen.

Starta företag-dagen arrangeras i flera städer i Sverige.
Då kommer föreläsare från myndigheterna
och berättar om skatt, bokföring och annat
som företagare behöver veta.

Gå in på www.verksamt.se/starta-foretag-dagen
så ser du när Starta företag-dagen arrangeras.
Där kan du också anmäla att du vill komma.

verksamt.se

På webbplatsen verksamt.se
har myndigheterna samlat information och tjänster
för dig som ska starta företag.

På verksamt.se kan du

- göra en affärsplan
- ansöka om F-skatt eller FA-skatt
- skydda företagets namn
- registrera företaget som arbetsgivare
- momsregistrera företaget
- anmäla ändringar i företaget.

Tryck: Danagårdshö. Utgiven i februari 2012. Produktion och lättläst bearbetning: Reportagebörser/Duolongo. Arbetsförmedlingen rekv. nr 503 312. Bolagsverket nr 9a. Försäkringskassan FK40304-LL. Tillväxtverket info 0325 A. Skatteverket SKV 410 utgåva 1. Tullverket

 Arbetsförmedlingen

 Bolagsverket

 Försäkringskassan

 Skatteverket

**TILLVÄXT
VERKET**

 Tullverket